

Bruxelles, 2. prosinca 2016.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2016/0382 (COD)**

**15120/16
ADD 8**

**ENER 417
CLIMA 168
CONSOM 298
TRANS 479
AGRI 650
IND 261
ENV 757
IA 130
CODEC 1802**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	1. prosinca 2016.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2016) 419 final - PART 1/2
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK PROCJENE UČINKA Priložen dokumentu Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2016) 419 final - PART 1/2.

Priloženo: SWD(2016) 419 final - PART 1/2

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.11.2016.
SWD(2016) 419 final

PART 1/2

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

Priložen dokumentu

**Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/28/EZ
Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora**

{COM(2016) 767 final}
{SWD(2016) 416 final}
{SWD(2016) 417 final}
{SWD(2016) 418 final}

Sažetak

Procjena učinka Prijedloga direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora

A. Potreba za djelovanjem

U čemu je problem i zašto je to problem na razini EU-a?

Direktivom 2009/28/EZ (dalje u tekstu „**Direktiva RES**”) utvrđuje se europski okvir za promicanje energije iz obnovljivih izvora s obveznim nacionalnim ciljevima za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije za svaku državu članicu za 2020. U listopadu 2014. Europsko vijeće dogovorilo je obvezujući cilj potrošnje najmanje 27 % energije iz obnovljivih izvora na razini EU-a do 2030., što treba postići bez obveznih nacionalnih ciljeva. Predviđa se da će se kombinacijom dugoročnih učinaka postojećih politika, poboljšane troškovne konkurentnosti povezane s tehnološkim napretkom te inicijativa o sustavu za trgovanje emisijama (ETS) i sektorima izvan ETS-a, modelu tržišta električne energije, upravljanju i energetske učinkovitosti ostvariti povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora. Međutim, bez dodatnih politika EU-a to povećanje nije troškovno učinkovito i njime se neće postići dogovoreni udio energije iz obnovljivih izvora na razini EU-a.

Što je potrebno postići?

U kontekstu strategije energetske unije Direktiva RES preispituje se s četiri glavna cilja: i. pridonijeti ograničavanju svjetskog prosječnog povećanja temperature na manje od 2 °C s ciljem postizanja 1,5 °C u skladu s obvezom EU-a u okviru ciljeva Pariškog sporazuma (COP 21); ii. postići udio od najmanje 27 % energije iz obnovljivih izvora u EU-u do 2030. na troškovno učinkovit način; iii. učiniti gospodarstvo EU-a energetski sigurnijim smanjenjem ovisnosti o uvozu; iv. pridonijeti zauzimanju vodećeg položaja u energiji iz obnovljivih izvora i statusa svjetskog centra za razvoj naprednih i konkurentnih tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora.

Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?

Zbog postojećih specifičnih tržišnih nedostataka i prepreka potrebne su politike na razini EU-a kako bi se osiguralo da države članice postignu obvezujući cilj EU-a od najmanje 27 % energije iz obnovljivih izvora barem **zajednički**, te da ga postignu na troškovno učinkovitiji način uz najmanje narušavanje tržišta. Djelovanjem na razini EU-a ulagačima će se pružiti sigurnost putem regulatornog okvira na razini EU-a te osigurati dosljedno i troškovno učinkovito uvođenje energije iz obnovljivih izvora diljem EU-a i učinkovit rad unutarnjeg energetskeg tržišta, a istodobno će se državama članicama omogućiti da proizvode različite oblike energije iz obnovljivih izvora prema odabranoj kombinaciji izvora energije.

B. Rješenja

Koje su različite opcije za postizanje ciljeva? Daje li se prednost nekoj opciji? Ako ne, zašto?

Razmatrane su zakonodavne i nezakonodavne opcije politika za promicanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora. U okviru procjene učinka detaljno je analizirana svaka opcija politike uz postupni pristup od osnovnog scenarija (Opcija 0.) do sveobuhvatnijih mjera na razini EU-a.

Nisu odabrane opcije kojima se daje prednost kako bi se sačuvala politička margina prosudbe Komisije da odabere opcije u sljedećih pet područja:

i. Opcije za povećanje upotrebe energije iz obnovljivih izvora u sektoru električne energije (RES-E)

Zajednički europski okvir za programe potpore: 1. isključiva upotreba tržišnih mehanizama; 2. pojašnjenje pravila s pomoću priručnika; 3. obavezan prijelaz na potporu za ulaganja.

Koordinirani regionalni pristup: 1. obavezna regionalna potpora; 2. obvezno djelomično omogućivanje prekograničnog sudjelovanja u programima potpore.

Financijski instrument usmjeren na energiju iz obnovljivih izvora: 1. financijski instrument na razini EU-a s blažim kriterijima prihvatljivosti; 2. financijski instrument na razini EU-a za podupiranje visokorizičnih projekata energije iz obnovljivih izvora.

Administrativno pojednostavnjenje: 1. jačanje odredbi jedinstvenom kontaktnom točkom (*one-stop-shop*), vremenskim rokovima i pojednostavnjenim postupcima za obnovu elektrana; 2. skraćivanje postupaka izdavanja dozvola automatskim odobravanjem i uvođenjem jednostavnih obavijesti za male projekte.

ii. Opcije za povećanje upotrebe energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja (RES-H&C):

Veliko povećanje udjela obnovljive energije u grijanju i hlađenju: 1. uvođenje obvezne upotrebe energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje za dobavljače fosilnih goriva; 2. ista obveza, ali za sve dobavljače goriva.

Olakšavanje prihvaćanja energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline u sustavima daljinskog grijanja i hlađenja: 1. dijeljenje najbolje prakse; 2. energetske certifikate i omogućivanje pristupa lokalnim sustavima grijanja i hlađenja; 3. mjere pod točkom 2. plus dodatno ojačan okvir prava potrošača.

iii. Opcije za povećanje upotrebe energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa (RES-T):

Uključivanje obnovljive energije u sektor prometa: 1. obveza uključivanja na razini EU-a za napredna goriva iz obnovljivih izvora; 2. obveza uključivanja na razini EU-a za sva goriva iz obnovljivih izvora za upotrebu u prometu plus postupno ukidanje biogoriva iz prehrambenih sirovina (podopcije: 2.A djelomično postupno ukidanje biogoriva iz prehrambenih sirovina do 2030.; 2.B potpuno postupno ukidanje takvih biogoriva do 2030.; 2.C brže postupno ukidanje biodizela iz prehrambenih sirovina i veće uštede stakleničkih plinova do 2030.); 3. navedene opcije plus specifična obveza uključivanja na razini EU-a za goriva iz obnovljivih izvora za upotrebu u zrakoplovstvu i moreplovstvu; 4. obveza smanjenja emisija stakleničkih plinova (Direktiva o kakvoći goriva) (podopcije: 4.B opća obveza smanjenja stakleničkih plinova iz goriva i električne energije; 4.C obveza smanjenja stakleničkih plinova iz naprednih goriva i električne energije; 4.D smanjenje stakleničkih plinova iz naprednih goriva, električne energije i konvencionalnih goriva).

iv. Opcije za jačanje i obavješćivanje potrošača energije iz obnovljivih izvora:

Omogućivanje potrošačima da sami proizvode, troše i skladište vlastitu električnu energiju iz obnovljivih izvora: 1. smjernice EU-a o potrošnji vlastite energije; 2. omogućiti građanima da sami troše i skladište vlastitu električnu energiju iz obnovljivih izvora; 3. odvojiti potrošnju vlastite energije za općine.

Otkrivanje informacija o električnoj energiji iz obnovljivih izvora: 1. ojačati sustav jamstva o podrijetlu; 2. mjere pod 1. plus obvezno objavljivanje jamstva o podrijetlu; 3. mjere pod 2. plus proširenje jamstava o podrijetlu na sve izvore proizvodnje električne energije.

Sljedivost goriva iz obnovljivih izvora namijenjenih za uporabu za grijanje i hlađenje te u prometu: 1. proširiti jamstva o podrijetlu na plinovita goriva iz obnovljivih izvora; 2. proširiti jamstva o podrijetlu na plinovita i tekuća goriva iz obnovljivih izvora; 3. razviti drugi sustav za

praćenje za plinovita i tekuća goriva iz obnovljivih izvora.

v. Opcije za osiguravanje ostvarenja cilja potrošnje najmanje 27 % energije iz obnovljivih izvora do 2030.:

Nacionalni ciljevi za 2020.: nacionalni ciljevi za 2020. kao osnova za usporedbu s referentnom vrijednošću.

Putanja: Linearna ili nelinearna.

Mehanizmi za izbjegavanje razlike u ambicioznosti za postizanje cilja EU-a za energiju iz obnovljivih izvora: 1. revidirati ambicije u nacionalnim planovima; 2. uvrstiti klauzulu o preispitivanju kako bi se, u slučaju potrebe, kasnije predložili dodatni mehanizmi za postizanje cilja na razini EU-a; 3. povećati ambicioznost mjera na razini EU-a; 4. uvesti nacionalne obvezne ciljeve.

Izbjegavanje i nadoknađivanje razlika u postizanju cilja: 1. revidirati nacionalne planove; 2. uvrstiti klauzulu o preispitivanju kako bi se, u slučaju potrebe, kasnije predložili dodatni mehanizmi za postizanje cilja na razini EU-a; 3. povećati ambicioznost mjera na razini EU-a; 4. uvesti nacionalne obvezne ciljeve.

Koja su stajališta različitih dionika? Tko podržava koju opciju?

Javna rasprava na internetu trajala je od 18. studenoga 2015. do 10. veljače 2016. Potvrđeno je da se države članice, NVO-i i skupine za strateško promišljanje, ulagači i udruge slažu da je potreban stabilan i predvidljiv pravni okvir EU-a za energiju iz obnovljivih izvora, da je važno definirati mjere u sektorima RES-E, RES-H&C i RES-T, da treba povećati sudjelovanje potrošača u unutarnjem energetsom tržištu, da treba ukloniti administrativne prepreke i postići barem obvezujući cilj EU-a od 27 %. **Svi dionici** općenito se slažu da je potrebno poboljšati razvoj infrastrukture, posebice u pogledu naprednih mreža i sustava za skladištenje.

Države članice naglasile su preuzetu obvezu smanjenja emisija stakleničkih plinova i potrebu da se taj aspekt odvoji od gospodarskog rasta i izvedivosti energija iz obnovljivih izvora. Neke **države članice** naglasile su ulogu energije iz obnovljivih izvora u pogledu energetske sigurnosti i ovisnosti o uvozu. Predstavnici **industrije** naglasili su da je tržište potrebno prilagoditi energiji iz obnovljivih izvora putem tržišne integracije, pojačanog režima dugoročne zaštite ulaganja i zatražili stabilan regulatorni okvir za poticanje inovacija, osiguravanje ekonomske izvedivosti i povećanje konkurentnosti na razini EU-a. **NVO-i** su naglasili važnost utvrđivanja prava građana kako bi se povećala decentralizacija i jačanja lokalnih zajednica kako bi se potaknulo javno prihvaćanje budućih programa.

C. Učinci opcije kojoj se daje prednost

Koje su prednosti odabrane opcije (ako postoji, ako ne postoji – prednosti glavnih opcija)?

Trenutačno nije moguće u potpunosti kvantificirati učinke jer nisu odabrane opcije kojima se daje prednost. Gore navedenim opcijama od 1. do 4. ulagačima se omogućuje sigurnost, povećava se troškovna učinkovitost, uklanjaju tržišni nedostaci, ažurira postojeći pravni okvir i povećava sudjelovanje građana.

Provedba glavnih mjera pridonijet će ostvarivanju ciljeva EU-a za smanjenje emisije stakleničkih plinova (doprinosom dodatnom petpostotnom smanjenju emisija stakleničkih plinova koje je potrebno u usporedbi s projekcijama referentnog scenarija). Glavne mjere mogu pridonijeti i smanjenju troškova za uvoz energije (kumulativni učinci provedbe ciljeva za 2030. podrazumijevali bi smanjenje za 221 milijardu EUR u razdoblju 2021. – 2030.) i stvaranju dodatnih sporednih koristi, kao što je doprinos općem smanjenju troškova za sanaciju

onečišćenja i liječenje narušenog zdravlja od 12,3 do 19,5 milijardi EUR godišnje.

Koliki su troškovi odabrane opcije (uz one glavne)?

Glavne osmišljene opcije mogle bi uključivati socijalne i ekonomske utjecaje te utjecaje na okoliš na razini država članica i EU-a u cjelini. Ti su utjecaji kvantificirani gdje je to bilo moguće.

Kakvi su učinci na MSP-ove i konkurentnost?

Procjena učinka uključuje specifične iznimke za MSP-ove kako bi se osiguralo da se mjerama za postizanje cilja EU-a za energiju iz obnovljivih izvora do 2030. promiče njihova konkurentnost (npr. administrativno pojednostavnjenje, specifične odredbe o javnoj potpori, sveobuhvatnije mjere za potrošnju vlastite energije).

Hoće li to bitno utjecati na nacionalne proračune i uprave?

Od država članica tražit će se da nizom mjera, koje mogu utjecati na nacionalne proračune i uprave, pridonesu zajedničkom naporu za postizanje dogovorenih ciljeva za energiju iz obnovljivih izvora na razini EU-a do 2030.

D. Daljnje mjere

Kad će se politika preispitati?

Neke odredbe Direktive RES prestaju se primjenjivati u prosincu 2020., primjerice one o obvezujućim nacionalnim ciljevima. Procjenom učinka obuhvaćene su mjere za razdoblje poslije 2020. koje će biti uključene u Direktivu RES. Iz nekih opcija proizlazi da je potrebno uključiti odredbe o preispitivanju u revidiranu Direktivu RES kako bi se osiguralo prikladna provedba i praćenje prijelaza s nacionalnih obvezujućih ciljeva na cilj za 2030. na razini EU-a.